

Reportatge Joan Triadú

UNA CARTA INÈDITA

de Josep Carner

Dins d'una maleta encofnada que era plena de cartes, va aparèixer aquesta de Josep Carner (Barcelona, 1884 - Brussel·les, 1970). Crec que té un cert interès i per això em sap greu que els excel·lents curadors de la correspondència del poeta no l'hagin pogut incloure al seu lloc dins el conjunt.

L'interès fonamental d'aquesta carta, datada l'11 d'abril del 1950, és que el poeta hi parla de la seva obra. Era un moment de crisi. No cal glossar-lo perquè ja ho fa Carner als paràgrafs previs al final de la car-

ta. A honor seu, si fos que li'n calgués, el llegim en aquella plenitud de maduresa, defensant la llengua de qualsevol mal. Més enllà del caràcter d'una carta privada i a un conegut només de nom que era jo, ens deixa clavats, amb una admonició

excèntrica, que és també un signe de la seva percepció de la situació que, quant a la llengua, es vivia a Catalunya: "No hi ha cap seguretat d'obra durable sense la base d'un humanisme regularitzat i fins a cert punt socialitzat". És a dir que el *Prin-*

cipal dels poetes, com li deien, estava preocupat per la llengua de l'*Antologia* –sobre la preparació de la qual jo li havia escrit– i no per quins i quants poemes seus hi entrarien. La revisió que, amb tant de coratge, havia fet llavors de la seva obra compre-

nia el *dir* del poeta, més que al seu dia era el *ser*. Més avall ens deixarà dit que, tot i la situació "deficient" –escriu– en què ens trobem, potser es podrà fer una *Antologia* amb textos *inspirats*, però creu que serà molt més difícil de fer-la amb textos *correctes*.

Crec que sobre el que exposa Josep Carner en aquesta carta es podria obrir o reemprendre un nou gir de debat, de filòlegs i de poetes com el que tingueren aleshores de tu a tu Josep Carner i Carles Riba, amb passió, respecte, amor a la llengua i lucidesa. *

Tres coses us demano: la una, que excuseu la meua dilació, amb generositat que m'obligaria en gran manera; la segona, que no prengueu sinó el que us sembli verament satisfactori. La tercera, que si algun poema no inclòs ací us semblés preferible, me'n digueu el títol, perquè jo intenti enviar-vos el revisat.

Cordialment us saluda i us promet, d'ara endavant, diligència, el vostre amic

11 ABRIL 1950

Amic Triadú:

No tinc excuses *materials* per al llarg silenci amb el qual injustament he correspost a la vostra benivolència. Però la causa de la meua dilació és tota espiritual. Escriure-us exigia decidir-me en un afer penós. Necessitava, per complaure-us, una certa confiança en el meu passat, i aquesta no podia ésser sinó condicionadíssima, i encara renuent.

Com vaig dir a Manent, com sap Obiols, tinc per la vostra obra tota mena de simpatia. Destriar-la i premiar-la en els J. F. de París, fou per a mi una gran satisfacció. La saba del vostre català és excel·lent. La vostra inspiració promet encara més del que ja paga: i és dir

molt. Francament, per bé que la meua fe en Catalunya no defalleixi mai, agraeixo proves tan convincentes com la vostra. Em plau, altrament, que sigueu on sou. I fins i tot que feu una *Antologia*, perquè sé que serà rigorosa.

Però el meu enaltiment de l'exigència, no em ve poc ni gaire d'un acontentament interior, d'una convicció d'ésser-ne exemple. Encara, en el meu temps (i aquest és un antecedent que em fa, per al meu cas, pessimista), el fet d'escriure en català participava de la natura d'un plebiscit i de l'atmosfera d'un avalot. I ¿què hi farem?, una tradició interrompuda no es renova pas amb les fàcils pretensions ni els acudits de la bona voluntat. No hi ha cap seguretat d'obra durable sense la ba-

se d'un humanisme regularitzat i fins a cert punt socialitzat.

Tal vegada, en la nostra situació deficient, serà possible de fer una *Antologia* amb textos inspirats. Molt més difícil serà de compondre-la amb textos correctes. I au, ens hauria estat útil una *Antologia*, per bé que reduïda, exemplar! I com que així deuria ésser la vostra, comprendreu les meves temences.

Per què em decideixo avui, tanmateix, a enviar-vos alguns poemes, per si alguna cosa hi voleu triar? Perquè darrera una llarga inapetència, m'he decidit a revisar, i fins a refer, una part de la meua obra, pel simple esglai del que pogués significar una reimpressió automàtica, instada, per exemple, per la malentesa pietat d'un descendent. I ja, en petit, he fet una revisió

He refet
part de la
meua obra

d'uns quants poemes per a una edició de Brussel·les, editada per subscripció (textos catalans amb traducció francesa *en regard*), la qual cosa em permet la tramesa del que trobareu ad-junt.

Tres coses us demano: la una, que excuseu la meua dilació, amb generositat que m'obligaria en gran manera; la segona, que no prengueu sinó el que us sembli verament satisfactori. La tercera, que si algun poema no inclòs ací us semblés preferible, me'n digueu el títol, perquè jo intenti enviar-vos el revisat.

Cordialment us saluda i us promet, d'ara endavant, diligència, el vostre amic

Josep Carner

Joan Triadú somriu al seu despatx, remenant papers
ÒSCAR MACH